

thi jeg har aldrig vidst rettere, end at den almindelige Stemmeret i Frankrig ikke er at ansee som det store og urokkelige Jodpæste for Folkefrihed og Folkelighed, men tværtimod har været Frihedens Grav, og jeg skal ikke lade mig rolle i denne min Mening af, at der kan paapeges Ytringer af en meget klog Mand, der dog ikke for mig staaer som Idealet for Mennefselægtens Frihedshelte, om, at den for ham er et overordentlig brugbart Redskab. Er da den almindelige Stemmeret her tillands opgiven, er det da, som den ærede 4de Landstingsmand for 10de Kreds (Grundtvig) ved forrige Behandling yttrede, Tilfældet, at man vil fratue Folket den, at man vil afflatte den og nu flifte Grundfætninger? Ja, jeg veed nok, at noget Saadant er blevet sagt, og maaskee bliver sagt med øieblikkelig Virkning paa Enkelte; men jeg troede, oprigtig talt, at det især var paa de omvendte Tønder, at den Slags Frafer kunde gjøre Virkning; thi det staaer dog fast, at den almindelige Stemmeret vedbliver at være Grundlaget for det ene Thing, som med Alles Billie og i allerhøieste Grad ogsaa med mit Minde er baseret derpaa. Naar jeg tillader mig her at nævne dette, er det, fordi jeg i en lang Række Aar netop har gjort Tjeneste i Landstinget, ikke fordi jeg jo nok vilde have sølt mig mere hjemme i Folkethinget; men fordi jeg følte, at Landstinget var den svage Side, hvor altsaa Enhver maatte lægge Høj til saa godt, han kunde. Er den almindelige Stemmeret dog ikke aldeles uforandret som Grundlag for det Thing, der har den største Magt, ikke blot ved det større Antal Medlemmer, men tillige ved den store constitutionelle Forret, at alle Finantsager, som dog have en saa stor Indflydelse paa Statens Stilling og Regjeringens Sammensætning, først og væsentligt skulle foretages der? Er den ikke anerkjendt endog i selve Landstingets Sammensætning, og har det ikke altid været Meningen, at Landstinget ikke blot skal være et Echo af Folkethinget? Har det ikke fra første Dag af været det vedkjendte Diemed, at Interesser og Vidsanskuelser hos alle dem, der ikke føle sig i fuldstændig Identitet med den store Almue — den væsentlige Grundfeil, hvori de Herrer gjøre sig skyldige, om end med god Tro, derom er jeg overbevist, er, at de see

Folket ene og alene i Almuen — skalde ikke som i de gamle Samsund være enestyrrende — det bør de ikke være — men skalde betragtes som et aldeles nundværligt Moment, ikke blot for en høisindet og dygtig Folketilværelse, men ogsaa for en forstandig Regjering, for en Stat, midt imellem alle andre europæiske Stater. Det var Meningen med Ordningen af Landstinget i sin Tid, da Grundloven vedtoges. Jeg vilde nu ikke i ringeste Maade skamme mig ved at have forandret Mening i et enkelt Punkt, men jeg maa sige, at jeg fra den første Dag af har meent, at den uendelige vanskelige Opgave at skabe et Tokammersystem, hvilende paa et demokratisk Grundlag, var meget fløt løst i det nuværende Landsting, og at det tidlig eller sildt maatte undergaae en Reform, derom gav ethvert nyt Valg stærkere og stærkere Vidnesbyrd. Det er ganske vist, at der neppe vilde være blevet Spørgsmaal om at foretage denne Reform nu, hvis ikke den hele foreliggende politiske Situation var kommen til, men uagtet jeg ikke vil lade mig forlede til paany at gaae ind paa en heel Debat, skal jeg dog, med Hensyn til hvad der blev ytret af den ærede 4de Landstingsmand for 10de Kreds (Grundtvig), slutte med den Bemærkning, at Meningen med Forfatningen af 18de November 1863 ikke var den, som han sagde den var, men netop var at afløse Grundloven af 2den October 1855 ved en ny Grundlov, der saavidt som muligt nærmede sig til Grundloven af 5te Juni 1849. Den optog af denne uforandret og uforkortet alt det, som ogsaa efter min Overbeviisning er Hovedsagen i Folkets daglige Liv, nemlig alle de kirkelige, borgerlige og kommunale Friheder, samt dernæst hele det folkelige Folkething, uforkortet og uforandret, og i Stedet for Valgbetingelserne til Landstinget substituere den Former, som vare skillede til virkelig at freinkalde det, der fra Først af havde været tilfigtet, men som paa en uheldig Maade var gennemført i Sunigrundlovens Bestemmelser. Disse betegnede sig iøvrigt selv som provisoriske og som et Forsøg, netop ved den Til-lægsbestemmelse, der findes i § 44, og som den ærede 4de Landstingsmand for 10de Kreds (Grundtvig) har foreslaaet atter at optage, thi ved denne indeholder Grundloven selv det bedste